

22663

METODOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE L'ART

1997-98

Professor : Francesc J. de Rueda

METODOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE L'ART

1997-98

Francisco-J. de Rueda i Roigé

Programa

1. "Per què història de l'art?" (F. Saxl). Definició, objecte i funció de la història de l'art. La història de l'art com a disciplina científica i la seva relació amb l'estètica i la crítica de l'art. Concepte d'art i valor artístic. Funcions de l'art.

2. La història de l'art com a procés històric. Tasca de l'historiador de l'art.

3. Diversos enfocaments metodològics a l'entorn de l'obra d'art amb especial consideració a les aproximacions formalista (H. Wölfflin), iconològica (E. Panofsky), psicològica (E. H. Gombrich) i sociològica (A. Hauser). Necessitat de l'eclecticisme metodològic. Anàlisi de l'obra d'art.

4. L'arqueologia clàssica com a història de l'art antic i problemàtica que comporta.

5. Història de la història de l'art. Inicis de la història de l'art: el mètode biogràfic de G. Vasari. Seguidors i crítics de Vasari: K. van Mander, F. Pacheco, J. von Sandrart, A. Houbraken i A. Palomino de Castro y Velasco. La revolució provocada per J. Winckelmann. J. Burckhardt i el Renaixement.

6. La historiografia positivista: H. Taine i G. Semper. Viollet-le-Duc. Teoria de la *Einfühlung*. W. Worringer.

7. L'Escola de Viena: F. Wickhoff, A. Riegl, M. Dvorák i J. von Schlosser.

8. L'Escola Iconològica. Aby Warburg i l'inici dels estils iconològics. F. Saxl, E. Wind, W. Friedländer, R. Krautheimer, E. Panofsky, R. Wittkower, J. Baltrusaitis, A. Chastel i J. Bialostocki.

9. Formació i desenvolupament de la historiografia de l'art a Espanya amb especial referència a Catalunya. Algunes figures clau dins la història de l'art: J. Gudiol i Cunill, J. Puig i Cadafalch, E. Junyent... Panorama actual.

Lectures obligatòries

- FURIÓ, Vicenç, *Sociologia de l'art*, Manuals universitaris, 6, Publicacions Universitat de Barcelona - Barcanova, Barcelona, 1.995.

- PANOFSKY, Erwin, *Estudios sobre iconología*, Alhambra Universidad, núm. 12, Alianza, Madrid, 1.972 (9a. reimpremta 1.994).

Bibliografia

- ARGAN, F. C. - FAGGILOLO, M., *Guida alla Storia dell'Arte*, Sansoni, Florència, 1.977.

- AUTORS DIVERSOS, *La scienza dell'arte. Nuove metodologie di ricerca scientifica su i fenomeni artistici*, Mazzotta, 1.972.

- AUTORS DIVERSOS, *Problemas de la Teoría del Arte*, Actas de la literatura, La Habana, 1.980.

- AUTORS DIVERSOS, *Atti del XXIV Congresso Internazionale di Storia dell'Arte. Problemi di Metodo: condizioni di esistenza*.

una storia dell'arte, Cooperativa Libreria Universit Editrice, Bolònia, 1.982.

- AUTORS DIVERSOS, *Introducción a la Historia del Arte*, T Universitarios, Barcanova, Barcelona, 1.990.

- AUTORS DIVERSOS (amb introducció i traducció per Harry Fra Mallgrave i Eleftherios Ikonomou), *Empathy, Form, and Sp Problems in German Aesthetics, 1873-1893*, Texts & Docume Published by the Getty Center for the History of Art and Humanities, Santa Monica, 1.994.

- BARRAL I ALTET, Xavier, *L'arqueologia a Catalunya*, Dest Barcelona, 1.989.

- BAUER, Hermann, *Historiografía del Arte. Introducción crítica al estudio de la Historia del Arte*, Ensayistas, núm. 194, Tau Madrid, 1.981 (ed. original alemanya: 1.976).

- BAZIN, Germain, *Histoire de l'histoire de l'art de Vasari à jours*, Albin Michel, París, 1.986.

- BIANCHI BANDINELLI, Ranuccio, *Introducción a la arqueología clásica como historia del arte antiguo*, Akal universitaria, s arqueología, núm. 45, Akal, Torrejón de Ardoz (Madrid), 1 (ed. original italiana: 1.976).

- CALABRESE, O., *El lenguaje del Arte*, Paidós, Barcelona, 1.

- CHEVRIER, Jean-François, *Portrait de Jurgis Baltrusaitis*, Flammarion, París, 1.989 (publicat conjuntament amb una reed d'Art sumérien, art roman, per Jurgis Baltrusaitis, originàriament va sortir a la llum l'any 1.934).

- CHECA CREMADES, Fernando - GARCÍA FELGUERA, María de los Sa
- MORÁN TURINA, José Miguel, *Guía para el estudio de la His*

del Arte, Cuadernos Arte Cátedra, núm. 11, Cátedra, Madrid, 1974 (5a. ed.) (hi ha ed. post.).

- CASTIÑEIRAS GONZÁLEZ, Manuel Antonio, *Introducción al Método Iconográfico*, Tórculo, Santiago de Compostela, 1997 (2a. ed.).

- CATALANO, G. (ed.), *Teoria della Critica Contemporanea. L'Iconografia Stilistica allo Strutturalismo*, Guida, Nàpols, 1974.

- DELCOR, Mathias, "Joseph Puig i Cadafalch, historien de l'art roman", *Les Cahiers de Saint-Michel de Cuxa*, núm. 16 (Prat de Codalet, 1985), pp. 25-50.

- DUFRENNE, M. - KNAPP, V., *Corrientes de investigación en ciencias sociales*, Tecnos-Unesco, Madrid, 1982.

- FERNÁNDEZ ARENAS, José, *Teoría y Metodología de la Historia del Arte*, Palabra plástica, núm. 1, Anthropos, 1984 (2a. ed. corregida).

- FRANCASTEL, Pierre, *Sociología del Arte*, Sección Arte, El Financiero de Bolsillo, núm. 568, Alianza, Madrid, 1975 (ed. original francesa: 1970).

- GOMBRICH, E. H., *Aby Warburg. Una biografía intelectual*, Alianza Forma, núm. 116, Alianza, Madrid, 1992 (ed. original inglesa: 1970).

- GOMBRICH, Ernst - ERIBON, Didier, *Lo que nos cuentan las imágenes. Charlas sobre el arte y la ciencia*, Debate, Madrid, 1992 (ed. original francesa: 1991).

- HASSELL, Francis, *La historia y sus imágenes. El arte y la interpretación del pasado*, Serie Especial, Alianza, Madrid, 1993 (ed. original inglesa: 1993).

- HAUSER, A., *Introducción a la Historia del Arte*, Guadarrama, Madrid, 1.961.

- HILL, A. (ed.), *Data-directions in Art. Theory and Aesthetics. An Anthology*, Graphic Society and Faber-Faber, Londres, 1.968.

- KLEINBAUER, W. Eugene, *Modern Perspectives in Western Art History. An Anthology of Twentieth-Century Writings on the History of Art*, Published by University of Toronto Press, Toronto-Buffalo, Londres, 1.989 (reimpresión de l'ed. original publicada en 1.971).

- KULTERMANN, Udo, *Historia de la historia del arte. El arte como una ciencia*, Arte y estética, núm. 36, Akal, Torrejón de Ardoz (Madrid), 1.996 (ed. original alemana: 1.966).

- LAFUENTE FERRARI, Enrique, *La fundamentación y los problemas de la historia del arte*, Instituto de España, Madrid, 1.968.

- MALTESE, C., *Guia allo studio della storia dell'arte*, Mulino, Milà, 1.975.

- MARÍAS, Fernando, *Teorías del Arte II, Conocer el Arte*, vol. 12, Historia 16, Madrid, 1.996.

- MORPURGO-TAGLIABUE, G., *La estética contemporánea*, Lumen, Buenos Aires, 1.968.

- NESSI, O., *Técnicas de investigación en la Historia del Arte*, Nova, Buenos Aires, 1.968.

- OCAMPO, Estela - PERAN, Martí, *Teorías del Arte*, vol. I, Edicions 62, Barcelona, 1.991 (hi ha ed. post.).

- OSBORNE, H., *Aesthetics and Art Theory. An Historical Introduction*, Longmans, Londres, 1.968.

- PÄCHT, Otto, *Historia del arte y metodología*, Alianza núm. 60, Alianza, Madrid, 1.986 (ed. original alemanya: 1.955).
- PANOFSKY, Erwin, *El significado en las artes visuales*, A Forma, núm. 4, Alianza, Madrid, 1.985 (4a. ed.; la castellana: 1.979) (ed. original anglesa: 1.955).
- PLAZAOLA, J., *Modelos y teorías de la Historia del Mundaiz*, San Sebastián, 1.987.
- PODRO, Michael, *The Critical Historians of Art*, Yale Univ Press, Hew Haven-Londres, 1.991 (ed. original: 1.982) (t al castellà per Hermann Blume, Madrid, 1.988).
- TEYSSÉDRE, B., *Les sciences humaines et l'oeuvre d'art*, É de la Connaissance, Brussel.les, 1.969.
- SAXL, Fritz, *La vida de las imágenes. Estudios iconogr sobre el arte occidental*, Alianza Forma, núm. 89, Al Madrid, 1.989 (ed. original anglesa: 1.957).
- WOODFORD, Susan, *Cómo mirar un cuadro*, Introducción Historia del Arte, Editorial Gustavo Gili - Círculo de Lec Barcelona, 1.987 (2a. ed.) (ed. original anglesa: 1.983).